

*Мірошник С. О.,**старший викладач кафедри іноземної філології
Національного авіаційного університету**Попадюк С. С.,**старший викладач кафедри іноземної філології
Національного авіаційного університету*

АНГЛІЙСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В ІСПАНСЬКІЙ МОВІ

Анотація. Стаття присвячена аналізу типів англомовних запозичень та особливостям їх відтворення в іспанській мові. Глобальне поширення англіцизмів спричинене стрімким розвитком суспільства, науково-технічного прогресу, торгівлі та міждержавних комунікативних зв'язків. У зв'язку з глобальним виміром окресленої лінгвістичної проблеми особливої уваги потребує дослідження особливостей та сфер поширення англіцизмів в іспанській мові. З'ясовано, що основу іспанської мови складають слова латинського походження, що займають 56% від всього словникового складу мови, а також, що іспанська мова, зокрема її лексичний склад, зазнала багатьох змін, зокрема: фонетичних, граматичних та графічних.

Виокремлено причини вжитку англійських запозичень в іспанській мові, зокрема: номінативна потреба в разі виникнення нового предмета чи явища; необхідність спеціалізації понять у тій чи іншій галузі з конкретною метою; необхідність розмежувати близькі поняття з тонкою смисловою різницею значення; потреба замінити описовий термін одним словом; потреба застосування професійної лексики окремої сфери, що має вже розгалужену систему понять в іншій мові; естетичні та соціальні потреби у випадках, коли слово звучить краще англійською, ніж іспанською.

Визначено такі типи запозичень в іспанській мові: калькування – процес, що виконує надважливу функцію, оскільки це не лише утворення нових слів, а й введення нових слів шляхом запозичення; напівкалькування – процес створення гібридних утворень, компоненти яких складаються з англійської та іспанської мов; інші три підтипи запозичень: асимільовані запозичення, частково асимільовані запозичення, не асимільовані запозичення.

Доведено, що найбільша кількість запозичень усіх типів зустрічається в таких сферах як: мода, культура, спорт, Інтернет технології, комп'ютерне програмування, політика. Визначено, що англіцизми “online”, “best seller”, “look”, “shopping” та “goal” є одними з найпопулярніших на сучасному етапі розвитку іспанської мови. В свою чергу, процес запозичення – це невід'ємний та надважливий аспект, що збагачує кожну мову, є джерелом поповнення та оновлення лексичного запасу мови, а відтак основою забезпечення якісної міжкультурної комунікації між усіма народами світу.

Ключові слова: англіцизми, мовні запозичення, типи мовних запозичень, іспанська мова, калькування, напівкалькування.

Проблема дослідження англомовних запозичень на сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки набуває все більшого поширення. Варто зауважити, що це стосується не лише іспан-

ської мови, а й усіх мов світу. Поширення англійських запозичень – це самостійне явище, яке не залежить від окремої особи, чи організації. Воно спричинене стрімким розвитком суспільства, науково-технічного прогресу, торгівлі та міждержавних комунікативних зв'язків.

Постановка проблеми. Зважаючи на масштабне поширення англійської мови в усіх країнах світу питання мовних запозичень є актуальним та таким, що потребує ретельного аналізу та розгляду. У зв'язку з глобальним виміром окресленої лінгвістичної проблеми особливої уваги потребує дослідження особливостей та сфер поширення англіцизмів в іспанській мові.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість наукових розвідок присвячена дослідженню особливостей англіцизмів в іспанській мові, зокрема особливостям їх утворення та вжитку, а саме В. Виноградов [1], Р. Сегура [2], Р. Гонсалес [3], М. Еліес [4], М. Хесус Родрігес Медіна María Jesús Rodríguez Medina [5], Л.Л. Ткаченко, Н.М. Лебедева [6], О. Комедяк [7], проте в сучасній лінгвістиці досі немає цілісного дослідження особливостей англіцизмів в іспанській мові.

Мета статті – виокремити типи запозичень та проаналізувати особливості їх відтворення в іспанській мові.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вперше в іспанській мові термін «англїцизм» згадується зі значенням «їдіома англїської мови» в 1784 р. [8]. Проте перша наукова праця, в якій досліджено особливості англіцизмів та шляхи їх поширення в іспаномовному середовищі, датується 1948 роком та має назву «Англіцизм у сучасній іспанській мові» (автор Р. Альфаро). Пізніше ця праця слугувала вступом до Словника англіцизмів [9].

Варто зауважити, що перша спроба класифікувати та довести важливість англіцизмів увінчалась критикою. Проте згодом Р. Альфаро довів, що завдяки таким запозиченням та мовному контакту розширюється лексична спадщина не лише іспанської, а й будь-якої іншої мови.

Основу іспанської мови складають слова латинського походження, а саме 56% від всього словникового складу мови. Це пов'язано з тим, що іспанська мова походить від латинської. Відомо, що впродовж багатьох років іспанська мова, зокрема її лексичний склад, зазнала багатьох змін, а саме: фонетичних, граматичних, графічних та ін., оскільки мова формувалась і на основі інших джерел. Історія Іспанії багата мовними контактами: фіні, греки, римляни, німецькі племена, вестготи, араби. У більш пізній період іспанська мова постійно перебувала в контакт з французькою, італійською, німецькою, англійською та іншими мовами.

Аналізуючи історію власне англійських запозичень в іспанській мові, варто зауважити, що найбільший відсоток англіцизмів, що увійшли до вжитку іспаномовного населення припадає на XIX століття. Цей період ще називають періодом Індустріальної революції, оскільки саме в цей час багато англіцизмів технічного спрямування були адаптовані іспанською. Також іспанське суспільство почало використовувати запозичені з англійської мови слова в повсякденному житті, а отже, вони знайшли своє відображення в таких сферах, як: їжа, спорт, мода, мистецтво та ін.. Так іспанська мова була відкрита для процесу запозичення до Громадянської війни (1936-1939 рр.), коли слова, що не мають іспанського походження були під суврою заборону.

Процес запозичення відновився з 1950 року, коли в Іспанії були побудовані американські військові бази. Також в цей період відзначається частіше використання англійських слів після того, як в 1950 році в освітніх установах Іспанії почали факультативно викладати англійську мову.

Починаючи з цього часу англіцизми і запозичення в цілому стали об'єктом наукових досліджень. Для наукових праць кінця XIX – початку XX ст., присвячених темі запозичень в загальному, характерний розгляд лінгвістичних питань у тісному зв'язку з культурними. У роботах цього періоду основна увага приділяється питанням асиміляції іншомовного слова і з'ясування причин запозичення без достатньої чіткості. В роботі Е. Ріхтер, наприклад, вказується, що «основною причиною запозичення слів є необхідність в найменуванні речей і понять» [10]. У цій праці також згадано інші причини, а саме: мовні, соціальні, естетичні, психологічні та ін., а також потребу в нових мовних формах, в розмежуванні понять, урізноманітненні мовних засобів.

У 1950 р. Е. Хауген висунув ідею щодо «структурної диференціації запозичених слів», виділивши три типи іншомовних слів:

1. Слова без морфологічної заміни (loan-words), тобто слова, які повністю відповідають їх прототипам в мові оригіналу.

2. Слова з частковою морфологічною заміною (loan-blends) або гібриди, тобто слова, частина яких є індивідуальною.

3. Слова з повною морфологічною заміною (loan-shifts), тобто кальки або семантичні запозичення (semantic loans) [11].

Таким чином, в дослідженнях XIX – початку XX ст. запозичення розглядалися як переміщення слів або окремих елементів слова з однієї мови в іншу.

Аналізуючи масштабність поширення англіцизмів, слід виокремити причини вжитку англійських запозичень в іспанській мові, зокрема:

1. Номінативна потреба в разі виникнення нового предмета чи явища.

2. Необхідність спеціалізації понять у тій чи іншій галузі з конкретною метою.

3. Необхідність розмежувати близькі поняття з тонкою смисловою різницею значення.

4. Потреба замінити описовий термін одним словом.

5. Потреба застосування професійної лексики окремої сфери, що має вже розгалужену систему понять в іншій мові.

6. Естетичні та соціальні потреби у випадках, коли слово звучить краще англійською, ніж іспанською.

Проте, варто розрізнити причини, в результаті яких відбувається запозичення, і умови, необхідні для переходу слова з однієї мови в іншу. Суспільство, що говорить мовою, до якої

надходять запозичення, має бути готове до прийняття іншомовних засобів комунікації. Якщо такої умови немає, іншомовне слово (потенційне запозичення) може досить тривалий час залишатись у вжитку вузького кола осіб, наприклад вчених або перекладачів.

В іспанській мові розрізняють такі типи запозичень:

1. Калькування – процес, що виконує надважливу функцію, оскільки це не лише утворення нових слів, а й введення нових слів шляхом запозичення.

2. Напівкалькування – процес створення гібридних утворень, компоненти яких складаються з англійської та іспанської мов.

3. Інші три підтипи запозичень: асимільовані запозичення, частково асимільовані запозичення, не асимільовані запозичення.

Варто зауважити, що кальки дуже складно розпізнати. Саме тому, якщо «предмет/поняття» або «явище» взято з іншомовного середовища, це і є запозичення або калька. Сфери найбільшого поширення кальок: мода, спорт, журналістика, політика та сучасне мистецтво. Проте, кальки не завжди «приживаються» в цільовій мові і досить часто термін їх вживання є коротким.

При калькуванні переймається лише значення англійської одиниці та її структура, а не власне сама одиниця.

Como todos los años la revista Time ha presentado su lista anual con los 50 mejores sitios web de cada año. En la edición del 2009 podemos encontrar a los más importantes servicios que da Internet hoy en día [12].

Як і кожного року, журнал Time надає щорічний список з кралицями 50 веб-сайтами всіх років. У випуску за 2009 рік ми можемо знайти найбільш важливі послуги, які надає Інтернет сьогодні.

Цей приклад калькування є реалією комп'ютерного світу, що набула поширення по всьому світу. Іспанське слово *sitio*, як і англійське слово *site*, крім основного значення *місце розташування, майданчик*, набуло нового значення – *Інтернет сторінка*, тобто місце, де є певна інформація. В українській мові для позначення цієї одиниці використовується не асимільована форма *сайт*. Як відомо, це слово використовується не лише у професійній сфері ІТ технологій, а й серед звичайного населення, яке не має жодного відношення до сфери Інтернет технологій. Досить цікавим фактом є те, що слово *web* не асимілювалось, проте відповідно до правил іспанської граматики, як визначення – прикметник, воно стоїть після іменника. Тому це словосполучення можна віднести до напівкальок.

Повне уподібнення слова на фонетичному, лексичному та морфологічному рівнях до мови оригіналу свідчить про те, що це асимільоване запозичення, яке повністю знаходить своє відображення в цільовій мові. У такому випадку англіцизм проявляється в сталих словосполученнях, утворюються різнорівневі семантичні зв'язки та функції, що призводить до розширення сфер його вжитку.

¡No verán un gol mejor en todo el 2016! [13].

Ви не побачите більш достойного гола за весь 2016 рік!

Великі можливості можна зустріти у спортивній сфері, звідки походять не тільки назви видів спорту, але і всі супровідні поняття. У своїй більшості це не асимільовані запозичення, однак, в даному випадку ми маємо справу з асимільованим запозиченням, що походить з англійської мови. Батьківщиною футболу є Англія, відповідно лексика, пов'язана з футболом виникла саме там, і не може мати аналогів або

синонімів в інших мовах. Незважаючи на те, що поняття, пов'язані з цим видом спорту вже стали загальноживаними, в словнику це слово все ж позначається як англіцизм.

Частково асимільовані запозичення свідчать про тривалий час вжитку, протягом якого сформувалась форма слова (не стійка) і є кілька варіантів написання слова.

Looks de red carpet de Lily James, la nueva y moderna 'Cinderella' [12].

Образи Лілі Джеймс для червоної доріжки, сучасної «Попелюшки».

Запозичення *look* дуже часто зустрічається в періодичних виданнях, які пишуть статті про модні тенденції сучасності. Проте це слово вважається частково асимільованим, оскільки в іспанській мові є інші слова, які мають схожі значення: *aspecto* – зовнішність, вид; *imagen* – образ, зовнішній вигляд.

Запозичення *shopping* дуже поширене в іспанській мові та користується неабиякою популярністю, проте не вважається повністю асимільованим, оскільки в іспанській мові є його повний відповідник *ir de compras*.

Ще одним вдалим прикладом часткової асиміляції є слово «бестселер».

¿Cuántos ejemplares se necesitan para hacer un best seller? [14].
Скільки примірників потрібно, щоб зробити бестселер?

Значення цього запозичення (англ. “best seller” – той, що продається найкраще) – книга, продукт, тиражне видання, що користується найбільшим попитом серед людей (журнал, програмне забезпечення, продукт харчування, та ін.). Цей англіцизм замінює собою ціле речення і поняття, що не має еквівалентів в іспанській мові, тому його використання вважається виправданим.

Не асимільовані запозичення зберігають свою вихідну форму і в цільовій мові мають одне значення, яке може набувати нових відтінків залежно від ступеню вжитку та сфери застосування. В переважній більшості не асимільовані запозичення – це терміни, які не лише в іспанській, а й в будь-якій іншій мові світу зберігатимуть своє вихідне звучання і не підлягатимуть жодним змінам.

Completa agenda de conciertos de rock, punk, heavy metal, poprock, funk. [15].

Весь графік рок панк, heavy metal, non-рок та фанк концертів

Цілком очевидно, що в іспанській, англійській та українській мові всі ці назви звучать однаково. Проте, коли виникають всі похідні словотворення з подібними елементами, вони, як правило, вже відносяться до напівкальок через те, що в них присутній іншомовний елемент.

Versión online de la revista de moda, belleza y celebrities – ELLE.ES. [16].

Онлайн версія журналу про моду, красу та знаменитостей – ELLE.ES.

Найчастіше вживаними не асимільованими є запозичення-реалії мережі Інтернет. Незважаючи на те, що калька слова “online” в іспанській мові має такий переклад “en línea” і зустрічається в поодиноких випадках, вважаємо, що вона не замінить англіцизм “online”, який набуває вже більшої популярності та вжитку в усіх мовах світу.

Висновки. Отже, на основі здійсненого аналізу з'ясовано, що найбільша кількість запозичень всіх типів зустрічається у таких сферах, як: мода, культура, спорт, Інтернет технології, комп'ютерне програмування, політика. Виокремлено типи запозичень: калькування, напівкалькування, запозичення (асимільо-

вані запозичення, частково асимільовані запозичення, не асимільовані запозичення). Визначено, що англіцизми “online”, “best seller”, “look”, “shopping” та “goal” є одними з найпопулярніших на сучасному етапі розвитку іспанської мови. Мова – це явище, що постійно змінюється та поповнюється новими лексемами. Саме тому процес запозичення – це невід'ємний та надважливий аспект, що збагачує кожну мову, є джерелом поповнення та оновлення лексичного запасу мови, а відтак основою забезпечення якісної міжкультурної комунікації між усіма народами світу.

Перспективи подальших пошуків у даному науковому напрямку вбачаємо в детальному дослідженні шляхів поширення та сфер застосування англіцизмів в іспанській мові.

Література:

1. Об основном словарном фонде и его роли в истории языка: веб-сайт. URL: <https://lingvotech.com/vinogradov-77h> (дата звернення: 24.01.2022).
2. Rodríguez Segura D. Panorama del anglicismo en español. Almería: Universidad de Almería, 1999. P.288.
3. Rodríguez González, F. Anglicismos y calcos en el español actual. *L'inglese e le altre lingue europee: Studi sull'interferenza linguistica*. 2002. Pp. 149-169.
4. La RAE declara la guerra a los anglicismos con un divertido 'spot' : веб-сайт. URL: <http://www.lavanguardia.com/cultura/20160525/402040856580/raeanglicismos-spot.html> (дата звернення: 11.12.2021).
5. El anglicismo en español: revisión crítica del estado de la cuestión : веб-сайт. URL: http://institucional.us.es/revistas/philologia/14_1/art_8.pdf (дата звернення: 18.11.2021).
6. Ткаченко Л.Л., Лебедєва Н.М.. Спангліш як мовне явище зміни коду. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»*. 2017. Вип. 27. С. 78–82.
7. Комендяк О. В. Сучасні тенденції та специфіка функціонування англіцизмів у сучасній іспанській мові : кваліфікаційна робота магістра спеціальності 035 «Філологія» / наук. керівник Н. О. Стрюкова. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 74 с.
8. Lorenzo E. El anglicismo en la España de hoy. Madrid, 1971. P.70–93.
9. El anglicismo en el español contemporáneo : веб-сайт. URL: https://cvc.cervantes.es/lengua/thesaurus/pdf/04/TH_04_001_110_0.pdf (дата звернення: 14.11.2021).
10. Крысин Л.П. Иноязычные слова в современном русском языке М.: Просвещение, 1968. С.11–12.
11. Хауген Э. Процесс заимствования. *Новое в лингвистике: Языковые контакты*. 1972. Вып. VI. С. 344–382
12. Журнал Vogue : веб-сайт. URL: <https://www.vogue.es/> (дата звернення: 14.11.2021).
13. El mejor gol del 2016, en la 2ªB española, da la vuelta al mundo : веб-сайт. URL: <https://www.marca.com/futbol/mas-futbol/2016/04/24/571cf0f522601df3138b4617.html> (дата звернення: 14.11.2021).
14. Cómo se fabrica un 'best seller' : веб-сайт. URL: https://elpais.com/diario/2009/04/26/eps/1240727209_850215.html (дата звернення: 14.11.2021).
15. Фейсбук : веб-сайт. URL: <https://www.facebook.com/175962665796591/posts/httpwwwmanerasdevivircomconcierto-sphrya-estamos-en-la-lista-de-maneras-de-vivir-564116816947932/> (дата звернення: 12.01.2022).
16. Журнал Elle : веб-сайт. URL: <https://www.elle.com/es/> (дата звернення: 12.01.2022).

Miroshnyk S., Popadiuk S. English borrowings in the Spanish language

Summary. The article is devoted to the analysis of the types of English borrowings and features of their reproduction in

Spanish. The global spread of English is caused by the rapid development of society, scientific and technological progress, trade and interstate communication. Due to the global dimension of the outlined linguistic problem, special attention needs to be paid to the study of the peculiarities and areas of the spread of English borrowings in Spanish. It has been found that the Spanish language is based on Latin words, which make up 56% of the total vocabulary, and that Spanish, including its lexical structure, has undergone many changes, including phonetic, grammatical and graphic ones.

The reasons for the use of English borrowings in Spanish are highlighted, in particular: nominative need in case of a new object or phenomenon; the need to specialize concepts in a particular field for a specific purpose; the need to distinguish close concepts with a fine semantic line in meaning; the need to replace the descriptive term with one word; the need to use professional vocabulary in a particular field, which already has an extensive system of concepts in another language; aesthetic and social needs in cases where the word sounds better in English than in Spanish.

The following types of borrowings have been identified in Spanish: loan translation, which is a process that performs a crucial function, as it is not only the formation of new words, but also the introduction of new words by borrowing; semi-loan translation, which is the process of creating hybrid formations, the components of which consist of English and Spanish; other three subtypes of borrowings: assimilated borrowings, partially assimilated borrowings, non-assimilated borrowings.

It is proved that the largest number of borrowings of all types occurs in such areas as fashion, culture, sports, Internet technology, computer programming, and politics. It has been determined that the English words “online”, “best seller”, “look”, “shopping” and “goal” are among the most popular at the present stage of Spanish language development. In turn, the process of borrowing is an integral and crucial aspect that enriches every language, it is a source of replenishment and renewal of the lexical stock of the language, and thus the basis for quality intercultural communication between all peoples of the world.

Key words: Anglicisms, language borrowings, types of language borrowings, the Spanish language, loan translation, semi-loan translation.